

Zřícenina hradu nad Brandýsem nad Orlicí

<https://www.facebook.com/muzeumuo/posts/2914739758608101>

V této rubrice jsme se zaměřili na ARCHITEKTONICKÉ PAMÁTKY Orlickoústecka. Vždy vám poradíme, čeho si na stavbě všimnout, a co si o ní zapamatovat. Možná vás překvapí, jak kvalitní budovy nás obklopují.

Poprvé se podíváme za hranice našeho města, a to do nedalekého Brandýsa nad Orlicí, nad kterým stojí ZŘÍCENINA GOTICKÉH GOTICKÉHO HRADU.

Hrad založili na sklonku 13. st. páni ze saského Brandisa, první písemná zmínka je z roku 1298. Následně jej držel např. rod z Boskovic, Pernštejnové či Kostkové z Postupic. K výraznější přestavbě došlo ve druhé polovině 15. století, možná i kolem poloviny 16. století. Za třicetileté války je hrad zmiňován jako pustý.

Na protáhlé OSTROŽNĚ, nad stejnojmenným městem, se rozkládají dvě předhradí a hradní jádro, které jsou navzájem oddělené ŠÍJOVÝMI PŘÍKOPY. V odborné literatuře je východočeský Brandýs řazen do kategorie tzv. BERGFRITOVÝCH hradů, ale když do země kopne archeolog (zvl. na středověkém hradě), všechno může být jinak.

Druhé předhradí chránila tzv. štítová zeď, obranný prvek druhé poloviny 15. st. reagující na častější užívání dělostřelectva při obléhání. V paláci se nachází pozůstatky unikátního TEPLOVZDUŠNÉ VYTÁPĚNÍ. Od roku 2013 probíhají opravy hradního zdiva.

● OSTROŽNA – Jazykovitý výběžek do moře, nebo rovinaté krajiny. Ze stran je ohraničena příkrými svahy a díky dobré bránitelnosti často sloužila jako lokalita ke stavbě sídel.

● ŠÍJOVÝ PŘÍKOP – Příkop přehrazující ostrožnu.

● BERGFRIT – Věž přístupná pouze po snadno odstranitelném můstku.

● TEPLOVZDUŠNÉ VYTÁPĚNÍ – Takové středověké ústřední topení

VÍCE

ZDE: <https://pamatkovykatalog.cz/hrad-zricenina-15739640>

A ZDE: <http://www.hradbrandys.cz/>

